

Definit un subtipus impulsiu de Trastorn Límit de la Personalitat

06/2011 - Psicologia. El Trastorn Límit de la Personalitat (TLP) és una patologia molt heterogènia. Aquest treball ha permès determinar-ne un subtipus amb major homogeneïtat clínica: els casos que presenten aquest trastorn juntament amb el Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH). Aquest subtipus presenta un perfil de pacient marcadament més impulsiu, amb més problemes d'abús de drogues i més tendència a la conducta suïcida. També s'observa una major freqüència d'altres trastorns de personalitat caracteritzats per la impulsivitat, com el Trastorn Antisocial de Personalitat, de perfil completament oposat al Trastorn Evitatiu de Personalitat, observat exclusivament al grup 'TLP-no TDAH'.

Les múltiples cares del Trastorn Límit de Personalitat

El Trastorn Límit de Personalitat (TLP) és un dels trastorns psiquiàtrics més heterogenis a nivell clínic, amb una gran variabilitat entre les diferents presentacions. La impulsivitat es considera un dels símptomes claus en el TLP però no té la mateixa importància en tots els casos. El Trastorn per Dèficit d'Atenció y Hiperactivitat (TDAH) és un trastorn molt prevalent a l'edat adulta, que presenta símptomes com la inestabilitat emocional o la impulsivitat, afegits als dèficits atencionals, d'organització i planificació i a la hiperactivitat, característics del TDAH. El fet que ambdós trastorns puguin tenir símptomes molt similars a l'edat adulta fa que en alguns casos el diagnòstic diferencial entre el TLP i el TDAH pugui resultar molt complicat. Existeixen evidències prèvies en relació a que molts pacients TLP poden tenir antecedents de TDAH, tant a la infància com a l'edat adulta, fent la relació entre ambdós trastorns encara més estreta.

L'objectiu d'aquest treball era examinar si el TLP amb un TDAH comòrbid era un subtipus de pacient TLP més impulsiu, al coexistir dos trastorns caracteritzats a l'edat adulta, entre d'altres, per l'elevada impulsivitat. Per això, es van comparar dos grups de pacients TLP, amb i sense TDAH, i es van analitzar les diferències entre ells en relació a mesures d'impulsivitat, a la presència d'altres trastorns coexistents o comòrbids i a la major o menor prevalença de símptomes molt importants al TLP com la conducta suïcida i les automutilacions i la freqüència de visites a urgències.

A l'estudi es comparen dos grups de pacients TLP, segons tinguin o no tinguin un TDAH coexistent: un grup 'TLP-TDAH' i un grup 'TLP-no TDAH'. Els resultats de l'estudi mostren un perfil de pacient 'TLP-TDAH' marcadament més impulsiu i amb menor variabilitat en la clínica, en relació al que no presenta la condició comòrbida. Així, els pacients 'TLP-TDAH' presenten puntuacions més altes a les escales d'impulsivitat, més problemes d'abús de drogues il·legals i més tendència a la conducta suïcida, conductes que al TLP estan molt relacionades amb la impulsivitat. També s'observa una major freqüència d'altres trastorns de personalitat caracteritzats per la impulsivitat, com el Trastorn Antisocial de Personalitat, de perfil completament oposat al Trastorn Evitatiu de Personalitat, observat exclusivament al grup 'TLP-no TDAH', on també s'observa una major variabilitat en els símptomes i en altres trastorns comòrbids, com una major freqüència de trastorns afectius i d'ansietat.

La rellevància d'aquest treball es troba en el fet de que es defineix un subtipus de pacient TLP amb una major homogeneïtat clínica. Aquest fet és un element clau en una patologia com el TLP, caracteritzada per la seva heterogeneïtat. Està àmpliament acceptat que entendre el trastorn en termes de diferents subgrups homogenis ofereix l'oportunitat de millorar el diagnòstic, tractament i clarificar-ne l'etiologia. Així, en el cas d'aquest subgrup 'TLP-TDAH' s'obren unes oportunitats de recerca sobre un possible efecte causal del TDAH a la infància en relació a aquest TLP especialment impulsiu i sobre l'eficàcia del tractament del TDAH per la impulsivitat i els altres símptomes del TLP. En qualsevol cas, a partir del present treball es poden plantejar unes línies de recerca molt interessants de cara a millorar el pronòstic d'un trastorn de tanta gravetat com el TLP.

Marc Ferrer Vinardell

Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal

"Comorbid attention-deficit/hyperactivity disorder in borderline patients defines an impulsive subtype of borderline personality disorder". Ferrer M, Andi6n 6, Matal6 J, Valero S, Navarro JA, Ramos-Quiroga JA, Torrubia R, Casas M: . Journal of Personality Disorders, 24(6), 812–822, 2010